

Növekvő villamosenergia-igény

A Gazdasági Bizottság hozzájárult a Dunamenti Hőerőmű bővítéséhez, a terveknek megfelelően épül a Gagarin-hőerőmű, és már el is készült Munkács és Göd között a 400 kilovoltos távvezeték, így lehetővé vált annak a villamosenergia-mennyiségnek a meghatározása, amit a továbbiakban is külföldről, elsősorban a Szovjetunióból kell behoznunk. Villamosenergia-importunknak a következők esztendőknél várható alakulásáról Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes a következő tájékoztatást adta:

A villamosenergia-igény hazánkban átlag 10 évenként megkétszereződik. Kerek számokat idézve villamosenergia-fogyasztásunk az idén előreláthatólag 16,2 milliárd, 1970-ben 18 milliárd, 1975-ben pedig 25,5 milliárd kilowattóra lesz. Hazai villamosenergia-termelésünk ebből az idén 13,2 milliárd, jövőre 15 milliárd, további 5 év múlva pedig 21,5 milliárd kilowattóra tud rendelkezésre bocsátani. Ezek a számok is mutatják, hogy mint eddig, ezután sem mondhatunk le a villamosenergia-importról. Villamosenergia-behozatalunk a negyedik ötéves tervidőszak végéig körülbelül harminchárom százalékkal növekszik. A most következő években villamosenergia-importunkat előreláthatólag körülbelül 750-800 megawatt-ra kell növelnünk, ami gyakorlatilag egy 1000 megawattos hazai erőmű létesítését helyettesíti. A többletet teljes egészében a Szovjetunióból kívánjuk átvenni. (MTI)

Ötéves gyerekkaradicsom

Ezerkilencszázhatvannégyben született, május elsején. Gyerekkorát éli még. Ötéves. A gyerekek szegedi paradicsoma, az újszegedi Vidám Park igazán még csak most ér abba a korbá, amikor már a jövőjét is firtatni lehet. Öt évvel ezelőtt az öt holdnyi területen csak néhány hinta volt, cellővölde. Ma már dodzsem, hullámforgó, óriáskerék, gyerekautó és gokartpálya, tizenket hajtás hajóhinta. Még így is elérné jó néhány játék. De hát ezek is millióba kerültek.

Hűséges patrónusok

A Vidám Park építései sok ezer forint értékű társadalmi munkára támaszkodhattak. A játékok közül is néhány ajándékba kapott meglepetés: a repülő-forgó a finommechanika ajándéka, a gyermekautó-forgó a Szegedi Kendergyáré, a forgó hordó az Újszegedi Kenderé. Az állandó patrónusok közül a XI. számú Autójavitó és az újszegedi Kenderfonó központi gyárat kell megemlíteni. Idén is közel húsz ezer forint társadalmi munkával járultak hozzá a park tavaszi felújításához. Ha akadna még néhány segítőkész vállalat, gyár, szövetkezet, akkor a forgó hordóhoz bizonyosan megépülhetne az elvarázsolt kastély, s egy szebb, nagyobb hullámvast is.

Fele vidéki

Hány ezer gyerek is van Szegeden? S hány tízezer gyerekszívű felnőtt? Mióta megszűnt, a belépő, a látoga-

tók számát nem tudják nyilvántartani. Csak az a bizonyos, hogy négy év alatt öt-szöröse emelkedett a látogatottság, s ebben a vidékiek is döntő szerepet játszanak. Kirándulni való időben nem ritka, hogy két-három busz áll meg a park mellett, és önti magából a csivitelő gyerekkhadat. Jönnek ide az ország minden tájáról, hiszen sokúknak, akik még a pestibe, pécsibe nem jutottak el, a szegedi is nagy újdonság. A látogatók fele vidéki, s a fennmaradó forgalomból azt is ki lehet kalkulálni, hogy Szeged lakosságának kétharmada kétszer fordul itt meg évente átlagosan.

Sok minden elérné még itt — egyezünk meg Kiss Jenő igazgatóval, aki szomorián konstataálja, hogy a városi tanács 1969-70-es fejlesztési tervében nem szerepel a park, hozzáteszi azonban, hogy eddig is nagyon sokat kaptak. A park fennállásának ötödik évfordulóján, május 1-én nyílt meg a Repülő-presszó. Lehet kávét inni a repülőgépek kabinjában, fagyaltotni a szárnyak alatt elhelyezett asztaloknál és a hét végén esténként a dísz-

toba benyúló táncparketten gyönyörködni a vízirózsákban, esetleg a partner bájáiban.

Műjég és játékautomaták

A nagy terv azonban egy műjégpálya építése lenne a kihasználatlan helyen, annak szegedi megfelelője, amit most Budapesten a Bartók Színpad mögött építenek. Ez hatmillió forintot igényelne, s bár megtérülését biztosították látják, egyelőre csak csodaszép terv marad. Kelene azonban még néhány igényes játék: kompresszoros repülőgép, játékautomatásor. Most persze a hét szűk esztendő kell majd kibővíteni inkább, melyet a villamos megszüntése, majd a híd átépítése hoz a Vidám Parkra is.

A gyerekek mindezzel nem törődnek. Jönnek, rohannak, nevetnek. Ötévesek újjongó szeme fogadja be az ötéves park csodáit.

V. M.

Kisközségből nagy

Pályázhat 250 kisközség

A nagyközségek szervezetéről anketát rendezett pénteken a Közalkalmazottak Szakszervezetének elnöksége, a Minisztertanács tanácsszervező osztálya és a Hazafias Népfront város- és községpolitikai szakbizottsága. Dr. Kiss György, a Minisztertanács tanácsszervező osztályának csoportvezetője, az anketá előadója ismertette a nagy-

községekkel kapcsolatos kormányhatározatot. Ráműtött: a nagyközségek szervezése, a kis- és nagyközségek megkülönböztetése nemcsak igazgatási és jogi, hanem politikai és gazdasági szempontból is szükséges intézkedés volt. Az előzetes vizsgálat alapján mintegy 250 község felel meg a határozatban foglalt feltételeknek. A rendelkezéssel lehetővé válik a nagyközség gazdasági erejének jobb kihasználása, s nem kell a lakosságnak apró-cseprő ügyekben a járási székhelyre utaznia.

Az említett 250 község döntő többsége a városával való feltételeivel nem rendelkezik. Ugyanakkor a kormányhatározat alapján lehetőség nyílik egy-egy kisebb körzeti központ megteremtésére, ami nagyrészt pótolhatja a közeli város hiányát. A nagyközség hatáskörét úgy kell majd megállapítani, hogy az azonos legyen, vagy megközelítse a városét és csak azok a hatáskörök maradjanak továbbra is a járásnál, amelyeknek átadásához a kellő feltételeket nem lehet biztosítani.

Munkaköri kötelesség?

Hol a mezsgye, hol a biztos határvonal? — kérdezték szinte minden alkalommal az emberek, amikor szóba került: egy újítás esetében mit lehet és mit nem lehet munkaköri kötelességnek tekinteni. Mondhatnánk: az újítómozgalomban már évek óta kérdések kérdésének számít ez. Voltak, akik az ilyen címszó teljes eltörléséért apelláltak, mások ellenkezőleg, szigorúbb regulázásról beszéltek, de sehogysem tudott nyugvóponttra jutni a dilemma.

Láthatólag még ma sem, hisz a műszaki hónap egyik rendezvényén újlag előjött a kérdés: hogy állunk hát ezzel a dologgal? A válasz tiszta és világos volt, tanulságképpen érdemes visszaidézni.

Ha valaki a munkában valamiféle többletet nyújt, igyekezetével, szorgalmával kitűnik, az esetek túlnyomó részében föl is figyelnek rá. Méltányolják. Nemcsak erkölcsiekben, de anyagilag is: prémiumok, különféle jutalmak formájában, vagy fizetésemelések alkalmából. Ez derék ember, úgymond, igazán megérdemli. Van erre valamiféle jogszabály? A gazdasági vezetők egyszemélyi felelősök, saját belátásuk szerint intézik, önállóan, s anélkül, hogy ez különösebb gondokat okozna a közönségekben.

Sajátos jelenség, hogy csak az újítómozgalomban — ahol pedig munkaköri kötelesség vagy sem címszó alatt lényegében hasonló többletökökvésről, szorgalmi pluszról van szó — éleződik ki olyan gyakran ez a kérdés. Nyilvánvaló, hogy felülről, központi szabályozással azt nem lehet eldönteni, mikor jár újítási díj, s mikor tekintendő munkaköri kötelességnek az újítás egy-egy speciális esetben. A döntés tehát a vezetői éleslátásra bízott. Annak rendje és módja szerint.

Ami tehát nincs rendjén, az az éleslátás hiányában, a rövidlátásban, szemellenzőségben, a szemléletbeli gyarlóságokban gyökerezik a legtöbb helyen. Ha a vezető nem elég okos, akkor nagy örömmel állapítja meg, hogy csupán csak a munkaköri kötelességet teljesítette a „márkát tartó” újító. Teszi ezt még abban az esetben, ha pedig az illető messze túlkalandozott szorosan vett feladatain, fáradozott, kutatott. Ezt teszi, mint fentebb mondtuk, ha nem elég okos. Ha csak a más nézi, s azt is garasoskodva.

Mert, ha a jövő felé is tekintet valaki, átláthatja: azzal, hogy egy vezető igazságtalan az újítóhoz, szárnyszerűt teszi, keserű emberré. S ennek egész sor — nemcsak egyéni, de kollektív — kihatása lesz. Elveszít például azokat a lehetséges újításokat, remélhető találmányokat, amelyeket holnap várhatna az üzem „nehéz emberétől”, embereitől — a kellő megbecsülés nyomán.

Az úgynevezett határesetekben is igen-igen kell ügyelni, én idekockáztatnám: ilyenkor sem érdemes elcsajnálni a kezdeményezőtől az inspiráló jutalmat. Persze, nem arról van szó, hogy mindenkor meg kellene alkuzni; olyan dolgok fejében, ami valóban mindennapi kötelessége egy embernek, nem várhat különösebb jutalmat. Ez nyilvánvaló. De nem várhat különlekedést az a vezető sem, aki egy-egy igazságtalansággal egész újítókedvű közösségekbe fagyasztja be a büzgóságot.

Szegedről is hallhattunk ilyen példát. Két műszaki ember esztendőnél is többet szentelt arra, hogy megfelelő finomító eljárást dolgozzanak ki, s végül, mikor elérték a célt, jött a hideg zuhany. Nincs díj, nincs semmiféle dotalás, ez, úgymond, kutyakötelességek volt. Pedig komoly alkotó tevékenységnek minősíthető a munkájuk, kutatásuk eredménye nagy hasznára vált a közösségnek, s a népgazdaságnak. S most ezért kell veszekedniük — amire egy újító ugyancsak nehezen szánja rá magát, hiszen igen kellemetlen, sőt kínos szituációba kerül így —, hogy megkapják megérdemelt újítási díjukat.

A jobb ma egy veréb-álláspontról képviselői sokat ártnak a mozgalomnak. Holnap tüzökről mondanak le, amikor visszatartják azt a bizonyos összeget. S növelik a ködöt a munkaköri kötelesség vagy újítás fogalomkörben, ahelyett, hogy oszlatták, tisztáznák.

Az is nyilvánvaló, hogy a jelen sikertelen újítója még sikeres előrelendítője lehet az elkövetkezőkben a műszaki fejlesztésnek, ha látja, hogy érdemes, ha tanácsot, iránymutatást kap. Bátorítást, buzdítást.

A már termő ágakat pedig különösképp megbecsüli a jó és hozzáértő kertész. Hogy még több, szebb termést hozzanak.

Simai Mihály

A képviselőnő fogadóórái

A választópolgár olvassa az újában, hogy az országgyűlési képviselőnő mikor tart fogadóórát a gedői iskolában. A választópolgár iratokat rak a táskájába, s felkerekedik. Úgyt évek óta nem tudja kedve szerint elintézni, hiába fordult már tanácshoz, bírósághoz. Hátha most sikerül.

Elmondja, hogy négy éve vett egy házat, lakókkal. Kiderül, azóta! talpal, hogy a kert, az udvar használatának megnyirbálásával, a padlásról való kiltítás szándékával elmarja a lakókat. Persze, nem megy. Hát akkor milyen gazdája ő a háznak, ha nem az történik, amit akar?

A képviselőnő, Lacsná Mihályné türelmesen meghallgatja, jegyez a noteszába, aztán megkérdezi:

— A lakók akkor is használták az udvart, kertet, s a padlást, mikor megvette a házat?

— Igen, de most már én akarom használni. Az enyém.

— Az igaz. De a ház az ott lakók szerzett jogával együtt cserélt gazdát. Azt nem lehet csorbítani.

— Hát akkor hiába jöttem. — A választópolgár összeszedi az iratokat, s hazamegy. Alföldi utcai új lakásába.

A fogadóórát nyolcadikos diákok is végighallgatják, s ha egy-egy kis szünet van, kérdeznak. Mióta tagja Honka néni — sokan úgy szólítják a képviselőnőt — parlamentnek? Kiket ismer személyesen az állami vezetők közül? Mikor, miről szólalt fel? Hogyan intézi a fogadóórán elhangzott jogos kérelmeket?

Az évtizedes képviselői munka rengeteg élményt, példát rejteget. Olyant is, ami



Lacsná Mihályné

közeli érinti az érdeklődő diákokat, mert hasonló korú fiatal esete.

Lacsnán kereste fel a képviselőnőt egy elvált asszony. A fia éppen az idén nyolcadikos, intézetben tanul, nem valami jól. Az anyja ipari tanulóknak szánta. De az intézeti orvos igazolásában az szerepel, hogy a fiú szívének baja van. Nem létezik, hiszen

sohasem volt beteg, sportol, erős, egészséges. De a papír alapján egyetlen olyan szakmára sem veszik fel a fiút, ahol a legkisebb fizikai munkát is kell végezni. A kétségbeesett anya nem tudja, mit tegyen, hiszen gimnáziumba sem alkalmas a gyerek négyes alatti átlageredményével.

— Megkértem orvosprofesszor képviselőtársamat, vizsgálta meg még egyszer ő is a gyereket. Hátha tévedett az intézeti orvos. S ha nem, hát legalább bizonyosat tud az anya.

S az ügy úgy végződött, mint egy szép mese. A klinikán alapos felülvizsgálat után megállapították, hogy a kislánknak jó a szíve, semmi baja nincs. Azóta fel is vették motorszereplő tanulóknak.

— Milyen jó egy országgyűlési képviselőnek — sohajt fel az egyik kislány, aki a legtöbbet kérdezett és jegyzetel a fogadóórán. S hogy miért, azt is kimondja:

— Mert annyi embert megismer és olyan sokat tud segíteni. És mindenki bizalommal fordul hozzá.

Lacsná Mihályné mosolyogva rábólint, s a választópolgárok elmondott panaszainak, problémáinak terhével megpakolva, a megduplázott fogadóóra után elkészön a lelkes kis csoporttól. Reggel kezdi a kis noteszba felírt ügyek intézését. Mert a parlamenti munka országos jelentőségű döntéseivel ezek adják az alapot.

Kondoros János

Palliumátvétel Rómában

Dr. Ijjas József, kalocsai érsek, a magyar katolikus püspöki kar elnöke, dr. Breznai Pál egri érsek, dr. Bánk József váci és dr. Cserháti József pécsi megyéspüspökök Rómában, VI. Pál pápától ünnepélyes keretek között átvették az új tisztségekkel járó joghatóság jelképét, a palliumot. Az ünnepség után, május 6-án a pápai magyar egyházi intézetben dr. Ijjas József érsek megnyitotta a Magyar egyházi kultúra című kiállítását.

A megnyitó jelentős egyházi és világi vezető személyek részvételével nagy érdeklődés mellett zajlott le. A Rómában tartózkodó magyar egyházi személyek mellett többek között részt vettek a megnyitón: Massimiliano de Furstenburg bíboros, a keleti egyházak kongregációjának prefektusa, Agostino Casaroli címzetes érsek, az egyházi közügyek tanácsa titkára, Sighardo Kleiner cisztercita főapát, Joseph

Schröffer érsek, a katolikus nevelés kongregációjának titkára, Giovanni Cheli nunciaturai tanácsos. Jelen volt a megnyitó ünnepségen Száll József, hazánk római nagykövete is.

Munkavédelem

Tegnap ülést tartott a Nyomda-, a Papíripar és a Sajtó Dolgozói Szakszervezetének elnöksége. Megtárgyalták a nyomda- és papíripar baleseti helyzetét, a munkavédelmi tevékenységet.

Országos művészeti seregszemlék

A negyedik szolnoki kulturális napok programjáról pénteken sajtótájékoztatót tartott Szolnokon Szigeti László, a városi tanács vb elnökhelyettese. A harmadik három rendezvény közül ki-

emelkedik a képzőművészeti kisfilmek országos szemléje. Szolnokon kerül sor az ortartott Szolnokon Szigeti szág fmsz kórusainak bemutatójára, a tanácsköztársasági művészeti szemle országos szavaloversenyére is.